میدیاكار و ئەرك … ئاری زەندینی

كاتێك رۆژنامەڤان پەردە لەسەر كەم و كورتییەكان لا دەدات، مانای ئەوە نییە وڵاتەكەی سەرەو ژێر دەكات، یان دوژمنایەتیی كەس دەكات، بەڵكوو مەبەستیەتی ئەركی رۆژنامەڤانیی خۆی بەجێ بگەیەنێت.

كاتێك رەخنەش لە سیاسەتی هەڵەی حكومەت دەگرێت، بۆ ئەوەی نییە دوژمنی بۆ پەیدا بكات، یان ئینتیمای تاك بۆ نیشتمانەكەی لاواز بكات. ئەو كاتەش كە لە سەر كاربەدەستێكی باڵای حكومەت دەنووسێت، ئەوە ناگەیەنێت رقی لێ دەبێتەوە، بەڵكوو مەبەستیەتی بۆ ئاگای بێنێتەوە و هەڵەكانی بخاتە بەر تیشكی سەرنجی دەوروبەر.

لەگەڵ ئەوەشدا، نابێ بیرمان بچێ، زۆر جار خودی میدیاكار حورمەتی پیشەكەی ناگرێ، لەم لاو ئەو لاوە ئاراستە دەكرێ و لە ژێر كاریگەریی مەیلی سیاسی و ئایدیۆلۆژیدا دەجووڵێتەوە، یان لە روانگەی بەرژەوەندیی كەسی سەیری شتەكان دەكات، ئەمەش رێك زیان بە ناوبانگی پیشەكەی دەگەیەنێ و رەنگە دوا جاریش متمانە بدۆڕێنێت. میدیاكار، ئەركێكی گرنگی لە ئەستۆدایە، ئەویش پاراستنی ئەمانەتی پیشەیی و راستگۆییە. مادامەكە ئامانجی كاری رۆژنامەڤانی پێشخستنی كۆمەڵگە و پاراستنی كەرامەتی مرۆڤە، دەبێ بە هەستیاری مامەڵە لەگەڵ رووداو و پرسەكاندا بكات، كارێك نەكات ببێتە مایەی پەشێوی و پاشاگەردانی.

جەماوەر مافی خۆیەتی راستییەكان بزانێ، لەم نێوەندەشدا ئەركی رۆژنامەڤانە بەدوای بێ دادی و بێ سیستەمی و خراپیدا بگەڕێ و بەدواداچوون بۆ دیاردەكان بكات. زانیاری لە بارەی كەی پرسەكانی پەیوەست بە ژیانی هاونیشتمانیان بخاتە روو، بەڵام هەرگیز مافی ئەوەی نییە كار بۆ لاواز كردنی ئینتیمایی نیشتمانی هاونیشتمانیانی بكات، یان دەست بخاتە كاروباری شەخسیی خەڵكەوە.

میدیای كورد تا هەنووكە خاوەن پەیامێكی روون نییە، یان بەرگرییەكی كوێرانە لە دەسەڵات دەكات و هەموو كاری خۆی لە ستایش و پێداهەڵدان دەبینێتەوە، یان بە چاوی دوژمن لە دەسەڵات و دامەزراوەكانی وڵات دەڕوانێت و سەنگەریان لێ دەگرێت.

ئەرکی ڕۆژنامەڤان شەڕ کردن نییە لەگەڵ حکومەت، ئەرکی ئەو چاودێری کردنی کارەکانییەتی. دەکرێ میدیا هەوڵی لادانی وەزیر، یان بەڕێوەبەرێك بدات، کە دەسەڵاتەکەی بۆ خزمەتی بەرژەوەندی تایبەت قۆستبێتەوە، بەڵام ناکرێت بە هۆی هەڵەیە، یان مامەڵەی خراپی کاربەدەستێك، هەموو جوانییەکانی نیشتمان بسڕێتەوە و حەز بکات وڵاتەکەی سەرەو ژێر بێت.

ئەمە مانای ئەوە نییە، میدیای ئێمە بە سارد و سڕی گوزەر بکا، ڕۆژنامەنووسیش دەستەو ئەژنۆ دابنیشێت، لێ نابێ تەنیا لە سەر ڕێگەزێك بوەستێ و ڕێگەزەکانی دیکە فەرامۆش بکات.
بە داخەوە وەك چۆن هەندێك ڕۆژنامەڤانی ئێمە بوونەتە دومبکچیی دەسەڵات، ئاوهاش هەندێکیان بوونەتە دوژمنی سەرسەختی حکومەت.
میدیای کورد تا ئێستا نەیتوانیوە مامەڵەیەکی پیشەیی و بێ لایەنانە لەگەڵ ڕووداوەکاندا بکات.
هەرچی میدیای وابەستەیە، بە گوێرەی بەرژەوەندی ئەو لایەنەی تەمویلی دەکات، زانیاری دەگەیەنێت، میدیای ئەهلیش لە بیری دەچێت ئەرکی ئەو گەیاندنی زانیارییە وەك خۆی، بەڵێ لە ڕووماڵ کردنی هەواڵ و بەدواداچوونەکانیدا، خۆی دەکاتە لایەن و وەزیفەی پیشەییانەی خۆی پێ ناپارێزرێت.
میدیای کورد، بە هەردوو جۆرەکەیەوە، یەك دیو دەبینێ، یان تەنیا جوانی و کارە باشەکان دەبینێ، یان تەنیا خراپی و ناتەواوییەکان پیشان دەدات.

ئەرکی ڕۆژنامەڤانە ببێتە چاودێر بە سەر حکوومەت و ڕاستییەکان وەك خۆی بخاتە ڕوو، وەلێ نابێ کارێك بکات لە دەرەوەی هەقیقەت بێت، نابێ متمانە لەدەست بدا و هەقیقەت ون بکات.
لەو سەنگەیەوە، مادام لە بنەڕەتدا میدیاکار لە خەمی ئینساندایە، داکۆکی لە بەرژەوەندی هاونیشتمانی دەکات، بێگومان وەك چۆن ئەرکی پیشەیی بەجێ دەگەیەنێت، ئاواش ڕۆڵی نیشتمانی دەبینێت، کەواتە ئەرکەکەی تەنیا لە سیاقی ڕۆژنامەڤانی نامێنێتەوە، بەڵکوو دەچێتە خانەی وڵاتپارێزیشەوە.
مێژوو پێمان دەڵێت، کەم نین ئەو میدیاکارانەی لە پێناو ڕاستی و ئایندەیەکی جوانتر بۆ وڵاتەکانیان بوونەتە قوربانی، لەم ڕووەشەوە خاکی ئێمە بێ نموونەی زیندوو نییە. هەروەك لە خەباتی ڕزگاریخوازی نەتەوەییشدا، میدیاکارانی ئێمە، بێ ڕۆڵ و کاریگەری و قوربانی نەبوون.
ئەمەش، کە ئەرکی گواستنەوەی زانیاری و چاودێری کردنی کایە

جیاجیاکانی دەسەڵاتی سیاسی و سیستەمی بەڕێوەبردنی وڵاتیان لە ئەستۆدایە، مانای ئەوە نییە ئینتیمایان بۆ نیشتمان لەدەست دابێ، هەروەك مانای کاڵ کردنەوەی ئینتیمای تاکی کوردیش نییە.

کاتێك تۆ بەدوای دەرخستنی هەقیقەتێکدا دەگەڕێیت، بە حکوومەتەکەت دەڵێیت ئەو هەمووە بێ سەروبەری و بێ پلانییە بەسە، مانای راگەیاندنی شەڕ و هەڵگەڕانەوە نییە لە حکوومەت. خستنە رووی خەوش و ناتەواوییەکانی حکوومەت، جۆرێکە لە خۆشەویستی بۆ نیشتمان.
مادام پێمان وایە کۆمەڵگەیەکی ئازادین، دەبێ خاوەن میدیایەکی ئازادیش بین، بۆ ئەوەی بە ئاسانی بتوانین گوزارشت لە بیر و بۆچوونی خۆمان بکەین. کورد پتر لە میللەتانی دیکەی دونیا پێویستی بە میدیایەکی ئازاد هەیە.
هەموومان دەزانین، لە مێژوودا کورد زوڵمێکی زۆری لێ کراوە، بە خراپترین شێوە چەوسێندراوەتەوە، کەواتە چۆن دەبێ میللەتێك خۆی قوربانیی دەستی سیستەمەکی داپڵۆسێنەر و ستەمکار بێت، کەچی ئازادیی را و ڕای پێچەوانەی قبووڵ نەبێ؟

دیموکراسی بەرهەمی ئازادییە، بە میدیای ئازاد جوانتر و گەشاوەتر دەبێ. بە مانایەکی دیکە، دیموکراسیی راستەقینە، بەرهەمی میدیای ئازاد و سەربەخۆیە، هەروەك (ژان پۆل مارپێز)ی رۆژنامەڤان پێی وایە: "ئەوانەی ویلەکانی ماشێنی دیموکراسی چەور دەکەن، رۆژنامەڤانانن".
ئیتر ئەو میدیاکارەی لە ئەرکی راستەقینەی میدیا تێگەیشتووە و پیشەیانە مامەڵە دەکات، نەك رێی تێناچێ بە کەسێکی بێ ئینتیما بزاندرێت، بەڵکوو ناڕاستەوخۆ رۆڵێکی زۆر گرنگی دەبێت لە تۆخ کردنەوەی ئینتیمای تاك بۆ نیشتمانەکەی.